

Årsrapport for Forsvarsdepartementets tilskuddsordninger 2019

Innhold

1 Sammendrag	3
2 Om tilskuddsordningene	3
2.1 Tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning	4
2.2 Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og virksomhet	4
2.3 Tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser	5
2.4 Tilskuddsordning for kommunikasjonsprosjekter	5
2.5 Tilskuddsordning for veteranorganisasjoner og andre organisasjoner.....	5
2.6 Øremerkede enkelttilskudd.....	5
3 Aktiviteter og utviklingsprosesser i 2019	6
3.1 Tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning	6
3.2 Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og virksomhet	6
3.3 Tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser	7
3.4 Tilskuddsordning for kommunikasjonsprosjekter	7
4 Måloppnåelse og samfunnsverdi for Forsvarsdepartementets tilskuddsordninger.....	8
4.1 Tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning	8
4.2 Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og virksomhet	8
4.3 Tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser	9

1 Sammendrag

Denne årsrapporten gir en samlet oversikt over Forsvarsdepartementets (FDs) tilskuddsordninger og hvordan midlene er fordelt i 2019.

FDs tilskuddsordninger er fordelt over to ulike poster i forsvarsbudsjettet. Tilskuddsordningen som finansieres over kapittel 1700, post 73 har som formål å finansiere prosjekter som analyserer sikkerhets- og forsvarspolitiske temaer av særlig interesse for FD og Forsvaret. Tilskuddet blir gitt over kapittel 1700, post 73 i forsvarsbudsjettet. Saldert budsjett for post 73 for 2019 var 14 002 000 kroner. Av disse midlene ble om lag 47 prosent tildelt ettårige forskningsprosjekter og 53 prosent til mer langsiktig forskning, dvs. forskningsprosjekt som varer opp til tre år.

Over kapittel 1700, post 71 gis det tilskudd til aktivitet som stimulerer til økt kunnskap om og forståelse for norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk, samt tilskudd til aktivitet som legger til rette for at samfunnet støtter opp under Forsvarets mål og prioriteringer. 59 482 000 kroner ble fordelt gjennom FDs tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og ca. 2 000 000 kroner ble fordelt gjennom FDs tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser. 2 293 000 kroner ble utbetalt i øremerket enkelttilskudd til Stiftelsen Akershus festning for Kunst og Kultur og 551 000 kroner ble utbetalt i øremerket enkelttilskudd til Nordland Røde Kors Krigsmuseum. 350 000 kroner ble utbetalt i tilskudd til Nasjonalt opplysningskontor i tilfelle krig og annen væpnet konflikt. Det ble ikke mottatt søknader og ikke utbetalt midler gjennom FDs tilskuddsordning for kommunikasjonsprosjekter i 2019.

Tabellene fra side 10 og utover i denne rapporten gir en detaljert oversikt over fordelingen av tilskuddsmidlene i 2019.

2 Om tilskuddsordningene

FD forvalter fire ulike tilskuddsordninger, i tillegg til tre øremerkede enkelttilskudd. Departementet er også tilskuddsmyndighet for tilskuddsordning for veteranorganisasjoner og andre organisasjoner, hvor Forsvaret er delegert tilskuddsforvaltningen. Forsvarets rapport om tilskudd over denne ordningen er tilgjengelig på Forsvarets nettsider.

FDs tilskuddsordninger er rettet mot sikkerhets- og forsvarspolitiske forskningsmiljø, frivillige organisasjoner i forsvarssektoren, prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser og kommunikasjonsprosjekter. Ordningene forvaltes av FDs avdeling for sikkerhetspolitikk og operasjoner og FDs avdeling for personellpolitikk, kompetanse, integritet og felles juridiske tjenester.

Tilskudd fra FDs tilskuddsordninger tildeles på bakgrunn av skjønnsmessige vurderingskriterier. Tildelingen gjøres på bakgrunn av en helhetsvurdering av søknad og søker sett oppimot den enkelte tilskuddsordnings formål og vurderingskriterier, andre søknader, rapportering for tidligere driftsår og prosjekter, tidligere praksis, flerårige prosjekter og den totale budsjettrammen. Departementet ønsker en tillitsbasert tilskuddsforvaltning basert på forutsigbarhet for søkeren og relevant og korrekt rapportering til departementet. I tillegg har departementet som formål å ha en hensiktsmessig balanse mellom støtte til aktivitet og drift. Tilskuddsordningenes formål og vurderingskriterier er tilgjengelig på FDs nettsider.

2.1 Tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning

FD har siden 1994 bidratt til relevant forskningsbasert kompetanse om sikkerhets- og forsvarspolitiske spørsmål i Norge ved å finansiere spesifikke prosjekter som analyserer sikkerhets- og forsvarspolitiske temaer av særlig interesse for FD og Forsvaret.

Tilskuddet blir gitt over kapittel 1700, post 73 i forsvarsbudsjettet. Saldert budsjett for post 73 for 2019 var 14 002 000 kroner. Av disse midlene ble om lag 47 prosent tildelt ettårige forskningsprosjekter og 54 prosent til mer langsiktig forskning, dvs. forskningsprosjekt som varer opp til tre år.

Tildelingen av prosjektmidler baseres på utlysning til søkere tilknyttet forskningsinstitusjoner, universiteter og tenketanker. Tildelingen vurderes etter inngangsvilkår og årlige forskningskriterier. Doktor- og postdoktorgradstøtte har blitt tildelt etter en rotasjonsordning mellom Institutt for fredsforskning (PRIO), Institutt for forsvarsstudier (IFS), Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) og ARENA Senter for Europaforskning (UiO). Rotasjonsordningen opphørte imidlertid i 2020, og tildeling av doktorgradstipendier åpner nå for at tilskuddsordningen gjennom utlysning når alle potensielle søkere tilknyttet akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen forsvars- og sikkerhetspolitisk forskning.

De langsiktige prosjektene, herunder doktorgradstipendier og 3-årige prosjekter, tildeles med det formål at forskerne bedre kan gå i dybden på saksfeltet og dermed bidra til større debatt og kompetanse om nasjonale og internasjonale sikkerhets- og forsvarspolitiske problemstillinger innen akademia og hos beslutningstakere i FD og Forsvaret.

Tilskuddsordningen er i all hovedsak ment for institusjoner, tenke-tanker og universitetsmiljøer med fokus på sikkerhets- og forsvarspolitiske problemstillinger. I praksis omfatter dette:

- Institusjoner og institutter som har som hovedmål å drive forskning innen sikkerhets- og forsvarspolitiske temaer.
- Institusjoner og institutter som planlegger å iverksette prosjekter med relevans for Forsvaret og/eller norsk sikkerhets- og forsvarspolitikk, men som ikke nødvendigvis har som primærmål å drive forsvarsrelatert forskning.

2.2 Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og virksomhet

Det er viktig for Forsvaret at samfunnet har kunnskap om forsvarssektorens oppgaver og mål, og at det er støtte og engasjement rundt Forsvaret og forsvarspolitikken. En opplyst og bred forsvarsdebatt bidrar til å utvikle forsvarssektoren og forankre Forsvarets utvikling i samfunnet. Tilskuddsordningen for frivillige organisasjoner og virksomhet har som mål å stimulere det sivile samfunnet til aktivitet som støtter opp under forsvarssektorens oppgaver og fremme kunnskap om og bevissthet rundt norsk sikkerhets- og forsvarspolitikk i befolkningen. Det er kun frivillige organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret som er søkeberettiget til ordningen. Det kan innvilges to former for tilskudd, driftsstøtte og prosjektstøtte.

Ved tildeling av driftsstøtte må organisasjonen ha løpende administrative utgifter og ha et formål og arbeid som er forsvars- og sikkerhetsfokuseret. Videre vurderes blant annet organisasjonens relevans i forhold til aktuelle og prioriterte saker, evne til utvikling, evne til måloppnåelse, medlemstall og budsjettbalanse. I 2019 mottok 14 organisasjoner slik støtte. Prosjektstøtte er tilskudd til organisasjonens aktiviteter som har tydelige mål og er direkte knyttet til organisasjonens overordnede hensikt og formål. Prosjektene kan være faste aktiviteter eller tidsavgrensede

hendelser. I 2019 mottok 13 organisasjoner slik støtte. 11 organisasjoner mottok begge formene for støtte i 2019.

Totalt ble det i 2019 fordelt 59 482 000 kroner gjennom ordningen til 16 ulike tilskuddsmottakere.

2.3 Tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser

Formålet med ordningen er å gi støtte til prosjekter som kan gi anerkjennelse til krigsveteraner og andre som ble berørt av krigen. Videre skal støtte kunne gis til tiltak som kan bidra til å spre kunnskap om andre verdenskrig. Det kan også gis støtte til kulturhistoriske prosjekter knyttet til andre verdenskrig eller andre kulturhistoriske hendelser, og til prosjekter som fremmer Forsvarets forankring generelt. Det gis ikke støtte til drift av organisasjoner gjennom denne ordningen.

Et viktig mål med ordningen er at organisasjoner og foreninger, sammenslutninger og initiativtakere med svak økonomi og/eller lav ressurstilgang skal kunne gjennomføre aktivitet som FD finner formålstjenlig å støtte. Totalt ble det i 2019 fordelt 1 990 0000 kroner til 33 prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske tiltak. Eksempler på prosjekter det har vært gitt tilskudd til gjennom denne ordningen er bøker og filmer om andre verdenskrig som bidrar til anerkjennelse av innsats og belastninger, utstillinger, teateroppsetninger og monumenter.

2.4 Tilskuddsordning for kommunikasjonsprosjekter

Formålet med ordningen er å gi støtte til avgrensede, aktuelle og forsvarsrelevante kommunikasjonsprosjekter som stimulerer til økt engasjement og debatt om norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. I tildeling av støtte skal det vektlegges om prosjektet har betydelig informasjonseffekt, bidrar til å fremme dagsaktuelle og prioriterte saker eller en opplyst forsvarsdebatt, øker kunnskapsnivået i samfunnet om norsk sikkerhets- og forsvarspolitik, eller belyser hendelser av historisk betydning. I 2019 mottok FD ingen søknader over denne ordningen.

2.5 Tilskuddsordning for veteranorganisasjoner og andre organisasjoner

Forvaltningsansvar for tilskuddsmidler til veteranrelatert virksomhet er fra 2015 delegert til Forsvaret. Den nye ordningen ble evaluert i 2016 og besluttet videreført på permanent basis. Delegeringen innebærer at alle søknader om drifts- og/eller prosjektstøtte til veteranorganisasjoner, samt prosjektsøknader til veteranrelatert virksomhet fra andre organisasjoner nå behandles av Forsvaret, ved Forsvarets veteran tjeneste. I 2019 ble det fordelt 23 516 489 kroner gjennom ordningen. Tilskuddsordningen omtales i Forsvarets årsrapport og en detaljert oversikt over fordelingen av midler finnes på Forsvarets nettsider.

2.6 Øremerkede enkelttilskudd

FDs avdeling for personellpolitikk, kompetanse, integritet og felles juridiske tjenester forvalter tre øremerkede tilskudd over kapittel 1700, post 71.

Tilskudd til Stiftelsen Akershus Festning for Kunst og Kultur (SAKK) har som formål å støtte stiftelsens arbeid med å styrke, organisere og koordinere sivil kulturformidling på Akershus Festning. Tilskuddet

skal også bidra til å øke kunnskapen om Norges historie og åpne festningsområdet ytterligere for kunst og kulturutfoldelse. I 2019 ble stiftelsen tildelt 2 293 000 kroner.

Tilskudd til Stiftelsen Narviksenteret for drift av Narvik Krigsmuseum har som formål å støtte opp om og styrke Narvik Krigsmuseum som nasjonalt og internasjonalt opplærings- og dokumentasjonssenter for utvikling og formidling av kunnskap om andre verdenskrig, med særlig vekt på nord-norsk krigshistorie. I 2019 ble stiftelsen tildelt 551 000 kroner.

Tilskudd til drift av Nasjonalt opplysningskontor i tilfelle krig og annen væpnet konflikt tildeles Norges Røde Kors med formål om å opprettholde kompetanse for etablering og drift av Nasjonalt opplysningskontor i tilfelle krig og annen væpnet konflikt, i tråd med Genèvekonvensjonene III og IV av 12. august 1949, samt tilleggsprotokoll I av 1977 til Genèvekonvensjonene. I 2019 ble det i henhold til avtalen avsatt 350 000 kroner til Norges Røde Kors.

FDs avdeling for sikkerhetspolitikk og operasjoner forvalter ett øremerket tilskudd over kapittel 1700, post 73. I 2019 ble Forskningsrådet tildelt 500 000 kroner. Tilskuddet til Norges forskningsråds program «Porteføljestyret for Global utvikling og internasjonale relasjoner» har som formål å fremme kunnskapen om norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk gjennom Forskningsrådets utlysning av prosjektstøtte innenfor ovennevnte program. Tilskudd til Forskningsrådet skal støtte opp om og styrke forståelsen av norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk, samt øke prioritering av forskning på dette feltet.

3 Aktiviteter og utviklingsprosesser i 2019

I 2019 startet arbeidet med å forskriftsfeste FDs tilskuddsordninger. Formålet med å formalisere tilskuddsordningene i en forskrift var å samle, tydeliggjøre og forenkle gjeldende regelverk. Arbeidet med forskriftsfesting av tilskuddsordningene må sees på som en del av regjeringens ønske om å styrke samspillet mellom offentlig og frivillig sektor, med fokus på samarbeid, medvirkning og forutsigbarhet. FDs evaluering av tilskuddsordningen for frivillige organisasjoner i 2018 synliggjorde behovet for å forskriftsfeste tilskuddsordningene. Gjennom forskriften er tre av FDs fire tilskuddsordninger forskriftsfestet. I forskriftsarbeidet tok FD sikte på å kodifisere de allerede eksisterende retningslinjene. I de tilfeller hvor det ikke forelå formaliserte retningslinjer for den aktuelle tilskuddsordningen har man nedtegnet gjeldende praksis i konkrete vurderingskriterier. I enkelte tilfeller har det vært nødvendig å gjennomføre materielle endringer for å etterkomme gjeldende regelverk, tydeliggjøre avgrensinger mellom de ulike ordningene og standardisere søknads- og rapporteringsrutiner. FDs tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning var ikke del av forskriftsarbeidet i 2019. FDs forskrift om tilskudd til frivillig aktivitet på forsvars- og sikkerhetsområdet trådte i kraft 2. mars 2020, og vil følgelig først få effekt for tilskuddsforvaltningen for tilskuddsåret 2021.

3.1 Tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning

Støtte til forskningsprosjekter for 2019 ble utlyst i 2018, med søknadsfrist november 2018. Beslutning om tildeling ble fattet primo januar 2019. For å sikre mest mulig åpenhet omkring ordningen, samt for å gjøre den lettere tilgjengelig for alle potensielle søkere, er informasjon om ordningen lagt ut på FDs hjemmeside. Forsvarsdepartementet oppdaterer og kunngjør årlig spesifikke inngangskriterier for støtte til forskningsprosjekter. Kriteriene oppdateres på bakgrunn av endret sikkerhetssituasjon, forsvarssektorens behov og aktuelle tema.

3.2 Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og virksomhet

Fristen for å søke drifts- og prosjektstøtte for 2019 var 1. juni 2018. I likhet med foregående år ble hele tilskuddspotten fordelt i hovedtildelingen i etterkant av at statsbudsjettet for 2019 ble vedtatt i Stortinget i desember 2018.

Våren 2019 ble det avholdt felles informasjonsmøte for de frivillige organisasjonene om tilskuddsordningens krav og kriterier, samt praktiske spørsmål rundt søkeprosessen. I møtet la organisasjonene frem sine planer og mål for det kommende året. I oktober ble organisasjonene invitert til en orientering om regjeringens budsjettforslag, herunder fordeling av tilskuddsmidler.

Fra og med 2016 har FD stilt krav om registrering i Frivillighetsregisteret for organisasjoner som søker driftstilskudd. Frivillighetsregisteret er et sentralt virkemiddel for å forbedre og forenkle samhandlingen mellom frivillige organisasjoner og offentlige myndigheter.

Retningslinjene ble oppdatert i 2019 etter en intern evaluering av tilskuddsordningen for frivillige organisasjoner og virksomhet i 2018. Blant annet ble begrepet «frivillig egeninnsats» videreført som et inngangsvilkår for å motta prosjektstøtte. Egenfinansiering er avgjørende for å bevare egenarten til frivillig sektor, som en motvekt til staten og markedet. Egenfinansiering og frivillig innsats er viktig for å sikre autonomi og økonomisk handlingsrom for organisasjonene, samtidig som de ikke gjør seg totalt avhengig av statlige tilskudd.

3.3 Tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser

Tilskuddsordningen har de senere årene hatt en betydelig vekst i antall søkere og søknader til ordningen, og omsøkte midler går langt ut over budsjetttrammen for tildeling. Målet med ordningen er å støtte opp om et bredt antall prosjekter og initiativ, men ordningen er ikke ment å fullfinansiere enkeltprosjekter. 2019 og 2020 er to viktige jubileumsår for andre verdenskrig.

Departementet valgte derfor å øke budsjetttrammen for denne tilskuddsordningen gjennom å bevilge midler til Stiftelsen Roseslottet 2020. Dette ble gjort i forbindelse med omgrupperingen i 2019 da det ble overført 1 000 000 kroner fra post 43 til post 71. Prosjektstøtten skal bidra til bygging og produksjon av kunstinstallasjonen Roseslottet 2020 på Frognerseteren i Oslo. Midlene ble ikke anmodet utbetalt i 2019 og vil først bli utbetalt til tilskuddsmottaker i tilskuddsåret 2020.

I tillegg ble det bevilget 300 000 kroner som øremerket enkelttilskudd til spillefilmen «Lengsel etter nåtid» over kapittel 1700, post 43. Tilskuddsmottakeren Evil Doghouse North AS ønsket med filmen å skildre tvangsevakueringen og gjenreisningstiden i Finnmark og Nord-Troms etter andre verdenskrig. Departementet vurderte at filmen vil bidra til økt kunnskap om forhold tilknyttet andre verdenskrig, som i liten grad er beskrevet og publisert tidligere.

Departementet har også vurdert å øke budsjetttrammen for 2020 for å legge til rette for flere og relevante prosjekter.

3.4 Tilskuddsordning for kommunikasjonsprosjekter

Ansvar for tilskuddsordning for kommunikasjonsprosjekter ble i slutten av 2018 flyttet fra Kommunikasjonsheten i FD til FDs avdeling for personellpolitikk, kompetanse, integritet og fellesjuridiske tjenester. Formålet med denne overføringen av tilskuddsordningen er å forbedre

forvaltningen av ordningen og samle kompetanse om tilskuddsforvaltning på færre avdelinger. Tilskuddsordningen har i de seneste år hatt et lavt antall søkere. 2019 ble det ikke mottatt noen søknader over ordningen, og midlene som ble avsatt over ordningen ble omdisponert.

4 Måloppnåelse og samfunnsverdi for Forsvarsdepartementets tilskuddsordninger

4.1 Tilskuddsordning for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning

Forskning og utvikling (FoU) er viktig for å bringe Norge videre som et kunnskapssamfunn. FoU har spilt en viktig rolle i omstillingen i Forsvaret og i utviklingen av sikkerhetspolitikken. Den teknologiske utviklingen og en stadig mer uforutsigbar sikkerhetssituasjon tilsier et behov for FoU også i fremtiden.

Forskningen som mottar støtte gjennom tilskuddsordningen for akademiske institusjoner og universitetsmiljø innen sikkerhets- og forsvarspolitisk forskning har ofte en kunnskapshevende funksjon i det offentlige rom, i tillegg til at den er rådgivende for FD. Denne forskningen bidrar til å tydeliggjøre de forsvars- og sikkerhetspolitiske utfordringene som utgjør grunnlag for kvalifiserte valg for fremtiden. Forskningen skal gå i dybden, vurdere mulighetsrommet og peke på utfordringer, og på den måten bidra til at det bygges et godt forsvar.

4.2 Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner og virksomhet

FD bevilget i 2019 tilskudd til et bredt spekter av forsvarsrelaterte aktiviteter, blant annet konferanser og seminarer, studieturer til NATO og andre institusjoner av spesiell forsvars- eller sikkerhetspolitisk interesse, ivaretagelse av veteraner og aktiviteter som bidrar til samarbeid mellom Forsvaret og det sivile samfunn. Aktivitetene har bidratt til å skape oppmerksomhet om, debatt rundt og forståelse for sentrale problemstillinger innen forsvars- og sikkerhetspolitikk.

I rapporteringen for 2019 fra de frivillige organisasjonene fremgår det at organisasjonene som mottar tilskudd fra FD gjør et relevant og viktig arbeid gjennom å skape arenaer for forsvars- og sikkerhetspolitisk debatt. Aktivitetene er rettet mot særinteresser, organisasjonsmedlemmer og samfunnet generelt. Organisasjonene bidrar til å øke oppmerksomheten og engasjementet rundt Forsvaret. Videre supplerer organisasjonene Forsvarets egen virksomhet ved å påta seg oppgaver som naturlig tilligger sivilsamfunnet eller som Forsvaret selv ikke kan prioritere. De frivillige organisasjonene som mottar tilskudd bidrar således med støtte til Forsvaret, for eksempel støtte til gjennomføring av Forsvarets arrangementer og engasjement rundt reservister. Frivilligheten medfører en merverdi både til den som bidrar og til samfunnet som helhet. Enkeltmennesket oppnår kompetanse, erfaring, sosial tilhørighet og mestring. Samtidig skaper frivilligheten fellesskap, den bidrar til en bedre hverdag for mange mennesker og den medvirker til samfunnsutviklingen gjennom å utfordre og sette dagsorden i viktige saker.

Tilskuddsmidlene går også til Det frivillige Skyttervesens miljøtiltak for støyreduksjon rundt skytebaner og kjøp av ny grunn til etablering av nye skytebaner utenfor eksisterende skjermingssoner. De støyreducerende tiltakene utføres i henhold til T-1442/2016 «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» og disse tiltakene gir en betydelig reduksjon i støy for

nærliggende bebyggelse. Midlene til miljøtiltak muliggjør også modernisering av skytebanene, som gjør dem bedre egnet til skytetrening for sivilbefolkningen og Forsvaret.

4.3 Tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser

I 2019 var det 80 år siden Tysklands invasjon av Polen 1. september 1939, noe som markerte starten på andre verdenskrig. 2019 markerer også at det er 75 år siden landgangen i Normandie 6. juni 1944 og frigjøringen av Øst-Finnmark høsten 1944. I 2020 er det 75 år siden aksemaktene kapitulerte og andre verdenskrig var over. Disse jubileene er viktige, særlig fordi det er få gjenlevende veteraner og tidsvitner og dagens befolkning har i liten grad førstehåndskjennskap til hva som foregikk under krigen. Likevel er engasjementet og interessen for andre verdenskrig sterk i befolkningen.

Tilskuddsmidlene over tilskuddsordning for prosjekter relatert til andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser støtter frivillige og private initiativ for minnekultur, historieformidling og kulturminner. Tilskuddsmidlene bidrar til minnesteder og samlingssteder i ulike lokalsamfunn. Ukjente historier publiseres og prosjekter for anerkjennelse etableres. Denne typen prosjekter gjør at etterkommere av de som opplevde krigsårene og andre med interesse for krigen kan få en større forståelse for sine forgjengeres opplevelser. Denne type aktivitet øker også interessen for forsvars- og sikkerhetspolitikk i befolkningen og er med på å videreføre interessen for Forsvaret.

5 Oversikt over tildelte midler i 2019

Nedenfor følger en fullstendig oversikt over tilskuddsmottakere i 2019 og tildelt beløp.

Kapittel 1700, post 73			
Tilskuddsmottaker		Tema	Utbetalt beløp
1-årig prosjektstøtte:			
Prio	Bruno Martins	<i>Counterdrone systems; implications for Norway in an EU and NATO context</i>	792 000
Prio	Øystein Rolandsen	<i>Lessons learned from Military Capacity building and implications for Norwegian future engagement in the Sahel</i>	793 000
Norsk utenrikspolitisk institutt	Nils Nagelhus Schia	<i>Integrity and disinformation in political processes</i>	471 500
Universitetet i Oslo	Janne Haaland Matlary	<i>The Parameters of military strategy</i>	710 000
Chatham House	Patricia Lewis	<i>Space Security/fase 2</i>	732 200
Chatham House	Mathieu Boulegue	<i>Russian Programme: Response to military posturing the northern flank</i>	643 768
Forsvarets Høgskole (FHS)	Sigrid Johansen	<i>Emergency Preparedness Law</i>	660 000
RAND		<i>Allierte perspektiver på forsvaret av Norge</i>	1.800.000

3-årig prosjekter			
Institutt for forsvarsstudier	Rolf Tamnes	Program for norsk sikkerhets- og forsvarspolitik	847 679
Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	Karsten Friis	Program for norsk sikkerhets- og forsvarspolitik	1.500 000
Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	Helge Blakkisrud	<i>Russia's strategic approach to Europe</i>	620 000
Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	Minda Holm	<i>The far right vision of foreign and security policy</i>	562 000
Andre prosjekter:			
Institutt for forsvarsstudier (IFS)/Centre for Strategic and International Studies (CSIS)	Samarbeid CSIS-IFS	<i>CSIS/IFS – samarbeid – Washington DC</i>	270 000
ACUS Program			1 992 566
Totalt utbetalt 2019		1 338 000 kroner ble overført til 2020 budsjettet.	12 394 713

Kapittel 1700, post 71		
Tilskuddsmottaker	Tema	Utbetalt beløp
Frivillige organisasjoner og virksomhet		
Det frivillige skyttervesen	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: utdanning og kompetanseutvikling, ungdom og rekruttering, Miljøpakkeprosjektet, «feltskyting, stang- og felthurtigskyting, skifeltskyting og skogsløp med skyting», Nordisk mesterskap/arrangement, Kompetanseløft for skytebanekontakter, og «Rekruttering til Forsvaret i Finnmark fra DFS»	30 967 000
Folk og Forsvar	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: sikkerhetspolitiske dagsseminar, «temadager, foredrag, rollespillet Fred og konflikt», studieturer, «støtte til studieturer og andre arrangementer», nordisk samarbeid, magasinet Folk og Forsvar, meningsmålinger, trykksaker/informasjonsmateriell/leksikon	8 535 000
Den norske Atlanterhavskomiteé	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: Leangkollenkonferansen, «seminarer, rundebord, workshops og kurs», regionale kurs i internasjonal politikk, digital kommunikasjon og publikasjoner, studieturer, ungdomsnettverk, Sikkerhetspolitisk dypdykk (samtalekonsept)	7 295 000
Norske reserveoffiserers forbund	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: militære ferdigheter, fysisk fostring og mestring, teoretiske kurs og kompetansevedlikehold for instruktører og ressurspersoner, praktiske kurs og mestringsaktiviteter for reservister og veteraner, kompetansestøtte til Forsvaret, forsvarsinformasjon og motivering, kultur og tradisjonsaktivitet	4 755 000
Norges forsvarsforening	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: Sårbarhetskonferanser, Lokale ungdomskonferanser, temakonferanser, Sikkerhetskonferansen/Sårbarhetskonferansen 2019, samfunnssikkerhet og samarbeid, internettsidene til NFF, NATO-konferanser 2019 og Magasinet Norges Forsvar.	3 014 000

Kvinnerns frivillige beredskap Norsk totalforsvarsforum (nå)	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: tidsskriftet Trygge Samfunn, Totalforsvarskonferansen 2019, Sårbarhetskonferansen 2019, Verdikonferansen 2019, krisespill 2019, Forsvarets støtte til det sivile samfunn, «I mediebildet» (frokostmøter), kurs i totalforsvarskonseptet, profilering nytt navn, og deltakelse på Arendalsuka 2019.	2 642 000
Norges lotteforbund	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: «Prøvekjør Forsvaret med NLF»	827 000
Oslo Militære Samfund	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: Clausewitz-seminar 2019, digitalisering av OMS, oppgradering av lydanleggets teleslynge, digitalisering av Norsk Militært Tidsskrift og oppgradering av toalettfasiliteter.	437 000
Norges militære kameratforeningers forbund	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: foredragsvirksomhet, skytekonkurranse, nordisk militært kameratstevne.	127 000
Kristiansand militære samfunn	Driftsstøtte	120 000
Bergen militære samfunn	Driftsstøtte.	56 000
Tromsø militære samfunn	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: 3 foredrag hvor veteraner forteller sin historie.	77 000
YATA Norge	Prosjektstøtte til Nordisk sikkerhetskonferanse 2019.	173 000
Namdalseid jeger- og fiskarlag	Prosjektstøtte til vedlikehold og utbedring av skytebane som også brukes av HV.	72 000
Prosjekt utsyn	Drifts- og prosjektstøtte. Prosjekter som fikk innvilget støtte: «informasjonsbank», skriveverksted for unge forskere, og seminarrekke i Nord-Norge.	265 000
Sjømilitære samfunn	Driftsstøtte	120 000
Totalt		59 482 000

Andre verdenskrig og kulturhistoriske hendelser		
Tilskuddsmottaker	Tema	Utbetalt beløp
Ares Forlag AS	Søknad om produksjonstilskudd til boken: «Finnmark. Krigens skjebneområde og den norske motstandsbevegelsen 1943-45»	50 000
Ares Forlag AS	Søknad om produksjonsstøtte til boken: «Kampene i Oslofjorden 9.-14. april 1940»	40 000
Stiftelsen Arkivet	Søknad om tilskudd til opprettelsen av digitalt fangearkiv over norske og utenlandske krigsfanger under andre verdenskrig.	200 000
Forfatter Bente Roestad	Tilskudd til boken «Bombsjokolade – Da krigen kom til Norge». Boken handler om begivenheter og dagliglivet under andre verdenskrig i Norge, sett og opplevd av Karin. Hun er åtte når krigen starter, og tretten når freden kommer.	25 000
Dalane Folkemuseum/ Jøssingfjord Vitenmuseum	Støtte til dokumentarfilmen «Nøytralitetens pris». Jøssingfjord var skueplass for de første krigshandlinger på norsk jord under andre verdenskrig. Det tyske hjelpefartøyet Altmark ble bordet av britiske marinesoldater fra destroyeren Cossack 16. februar 1940. Nær 300 briter ble befridd fra tysk fangenskap. Sju tyskere ble drept.	75 000
Stiftelsen Falstadsenteret	Minnemarkering og frigjøringskonsert knyttet til 75 årsmarkeringen for frigjøringen mai 2020.	40 000
Foreningen Den glemte historien	Søker om støtte til prosjektet: «Intervju med Aleksej Perminov». Perminov er en ukrainsk sovjetsoldat som satt i fangeleir under krigen og senere ble lærer på Forsvarets språkkurs i russisk.	25 000
Haglebu Ve og Vel	Opprustning av kulturminne, 6 skytergroper fra andre verdenskrig på Haglebu. Inkludert installasjon av minneplaketter.	25 000
Jan Baalsruds Minnefond v/Egil C. Bakke	Søknad om tilskudd til byste av Jan Baalsrud Kolbotn.	50 000
Minnefondet for krigsseilere i Rendalen v/ John Fiskvik	Søker om dekning av underskudd i forbindelse med oppsett av bauta over krigsseilere fra Rendalen, samt utskifting av navneplate fordi alle navn er ikke med.	30 000
NordicStories Nord AS	Søknad om støtte til dokumentarfilmen: «Nordlands Jeanne d'Arc» om Liv Grannes	100 000
Nordsjøfartmuseet Museum Vest	Søknad om støtte til ny museumsfilm med vekt på Nordsjøfarten og Telavåg-tragedien.	100 000
Norges Veteranforbund	Søknad om støtte til digitalisering av boken: «Grenselosene».	15 000
Oppegård Kommune	Søknad om tilskudd til minnesteid for krigsveteraner og Jan Baalsrud.	50 000

Pax Forlag AS	Søknad om produksjonsstøtte til boken «Grenselosene» av Hege Kofstad.	50 000
PQX Media AS	Videodokumentar om Grini fangeleir basert på moderne fortellerteknikk. Ca. 20 000 mennesker satt fengslet på Grini i løpet av krigen. Formålet er å bringe videre disse historiene, fortalt av dem som opplevde dem. Hensikten er blant annet å lage en fremstilling som er tilpasset de unges medievane og ønsker.	75 000
PQX Media AS	Videointervjuer av mennesker som opplevde krigen – tilleggssøknad.	10 000
PQX Media AS	Senking M/S Nordvard	100 000
PQX media AS	Søknad om støtte til videoprojektet: «Minner fra krigen» - 20 videoer med intervjuer av folk som har opplevd krigen, disse skal legges ut på Youtube og vil være tilgjengelig for alle.	90 000
Stiftelsen Akershus festning for Kunst og Kultur (SAKK)	Shakespeares Globe on Tour	60 000
Stiftelsen Akershus festning for Kunst og Kultur (SAKK)	Årringer i stein, vandreteater	175 000
Stiftelsen Akershus festning for Kunst og Kultur	Peer Gynt forestillinger	150 000
Samovarteateret	Søknad om produksjonsstøtte til forestillingen «De som tapte freden», om partisanhistorie, og turnéstøtte for visning i Sør-Norge.	100 000
Spartacus Forlag	Søknad om produksjonstilskudd til bokprosjektet: Biografien «Birger Sjøberg – svindleren som lurte Nazi-tyskland»	40 000
Stiftelsen Trandum	Formidlingskonsept – «Trandumskogen». Tegneseriehefte planlegges distribuert til elever på ungdomstrinnet i kommunene på Romerike, men også til elever i Akershus fylke forøvrig og Oslo kommune.	50 000
Stiftelsen Trandum	Støtte Trandumdagene 2019	30 000
Stiftelsen Trandum	Frigjøringsjubileet 2020 – Militærhistorisk arrangement på Trandum. Arrangementet har til hensikt å skape oppmerksomhet rundt 75 årsmarkeringen for slutten på andre verdenskrig og slutten på 5 års okkupasjon i Norge, samt være en feiring av påfølgende 75 år med fred, frihet og demokrati.	25 000
Stiftelsen Trandum	Søknad om trykkestøtte til boken: «Panserkavaleriet 75 år: 1944-2019»	20 000
Stiftelsen Trandum	Søknad om trykkestøtte til boken: «Trandum leir gjennom 100 år»	15 000

Torgeir E. Sæveraas	Søknad om tilskudd til bokprosjektet: «Krigens skjebnesone. Wehrmacht i Norge under andre verdenskrig»	30 000
Vardøhus Museumsforening	Søknad om støtte til minnetur i forbindelse med jubileumsfeiringen av Øst-Finnmarks frigjøring.	50 000
Hans Eirik Voktor	Søknad om utviklingsstøtte til prosjekt Gubben – dokumentarfilm om Peder Furubotns rolle i den kommunistiske motstandsbevegelsen mot den tyske okkupasjonen fra 1940 til 1945.	75 000
Vidar Eng	Tilskudd til boken «Biografien om Fredrik Monsen»	20 000
Totalt		1 990 000